

Nr 216.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning
angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker;
given Stockholms slott den 17 mars 1922.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att godkänna härvid fogade förslag till förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

F. V. Thorsson.

Förslag

till

förordning angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker.

Härigenom förordnas som följer:

Omsättningsskatt.

1 §.

För spritdrycker, som försäljas här i riket, skall, i den utsträckning här nedan sägs, till staten erläggas en avgift, benämnd omsättningsskatt.

2 §.

Omsättningsskatten upptages vid rusdrycksförsäljningsbolagens inköp av spritdrycker och utgår med 65 procent av det belopp, för vilket bolagen inköpa sådana drycker.

Rusdrycksförsäljningsbolagen äga att efter grunder, som av kontrollstyrelsen fastställas, vid försäljningen av spritdryckerna göra sig betäckta för omsättningsskatten.

3 §.

I fråga om omsättningsskattens inlevererande till statsverket skall följande gälla:

Då rusdrycksförsäljningsbolags inköp av spritdrycker sker genom den av kontrollstyrelsen tillsatta pris- och inköpsnämnden, skall bolaget vid spritdryckernas likviderande till omförmälda nämnd erlägga å köpeskillingen belöpande omsättningsskatt.

Vid inköp av spritdrycker annorledes än genom berörda nämnd skall rusdrycksförsäljningsbolag senast den femtonde dagen i månaden näst efter den, under vilken inköpet ägt rum, till nämnden avlämna av bolagets styrelse på heder och samvete bestyrkt uppgift rörande köpeskillingen, däri inberäknad tull- och fraktkostnad, ävensom erlägga därå belöpande omsättningsskatt.

Pris- och inköpsnämnden åligger att senast den femtonde dagen i varje månad å statsverkets giroräkning i riksbanken för statskontorets räkning insätta under nästföregående månad influtna omsättningsskattebelopp.

Utskänkningsskatt.

4 §.

För spritdrycker, vilka utskänkas, skall upptagas en särskild avgift, benämnd utskänkningsskatt.

5 §.

Utskänkningsskatt utgår med 4 kronor för varje liter.

6 §.

Utskänkningsskatten upptages vid utskänkningen, dock att, där rusdrycksförsäljningsbolag till annan överlåtit rättighet till utskänkning, skatten skall erläggas vid dennes inköp av spritdrycker för rörelsen, såsom om utskänkningen då ägde rum.

7 §.

För utskänkningsskatt ansvarar vederbörande rusdrycksförsäljningsbolag.

8 §.

Rusdrycksförsäljningsbolag åligger

dels att senast den femtonde dagen i varje månad å statsverkets giroräkning i riksbanken för statskontorets räkning insätta utskänkningsskatt för den myckenhet spritdrycker, som från bolaget under nästföregående månad utskänkts eller försålts till den, till vilken bolaget upplåtit utskänkningsskatt,

dels ock att senast den tjugonde dagen i varje månad till kontrollstyrelsen avlämna — jämte bevis om berörda insättning — av bolagets styrelse på heder och samvete bestyrkt, specificerad uppgift rörande omfattningen av berörda utskänkning och försäljning.

9 §.

Kontrollstyrelsen äger meddela närmare föreskrifter och anvisningar rörande sättet för utskänkningsskattens uppbärande och redovisande.

Gemensamma bestämmelser.

10 §.

Kontrollstyrelsen åligger att före utgången av varje månad till statskontoret avlämna uppgift å de under nästföregående månad influtna omsättnings- och utskänkningsskattemedel.

11 §.

1 mom. Den, som i uppgift, varom i 3 § sägs, upptager lägre köpeskilling än den verkliga, så ock den, som i uppgift, varom i 8 § förmäles, upptager mindre myckenhet än som försålts, straffes med böter från och med ettusen till och med tiotusen kronor eller med fängelse. Den skyldige vare tillika pliktig att erlægga felande omsättnings- eller utskänkningsskatt.

2 mom. Underlåter någon att inom föreskriven tid avlämna sådan uppgift, som i 3 § omförmäles, eller avlämna sådan uppgift eller sådant bevis, varom i 8 § sägs, böte tio kronor för varje dag, uppgiften eller beviset utebliver; och äger kontrollstyrelsen därjämte genom lämpliga viten tillhålla den försumlige att uppfylla sin skyldighet. Där omsättningsskatt ej inom stadgad tid av rusdrycksförsäljningsbolag inbetalas, må sådan skatt utmätas med 65 procent av det belopp, varå kontrollstyrelsen på grund av verkställd undersökning fastställer skatt hava bort erläggas. Likaledes må, där stadgad insättning av utskänkningsskatt ej skett före utgången av månaden näst efter den, under vilken den myckenhet, för vilken skatten utgått, blivit försäld, sådan skatt utmätas till ett belopp motsvarande 4 kronor för varje liter av den myckenhet spritdrycker, som kontrollstyrelsen efter verkställd undersökning fastställer hava försålts.

12 §.

Förseelse mot föreskrifterna i denna förordning åtalas vid allmän domstol.

Böter och viten, som enligt denna förordning ådömas, tillfalla kronan. Saknas tillgång till deras fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1922, från och med vilken dag förordningen den 22 juni 1921 (nr 325) angående dels en

omsättnings- dels en utskänkningskatt å spritdrycker skall upphöra att äga giltighet, samt gäller intill utgången av juni månad år 1923.

Härvid skall dock iakttagas:

Den, till vilken rusdrycksförsäljningsbolag överlåtit rättighet till utskänkning av spritdrycker, är skyldig att erlægga utskänkningskatt för sitt lager av dylika drycker vid tiden för förordningens ikraftträdande, dock med rätt för honom att därvid avräkna vad han med tillämpning av förut gällande bestämmelser i sådan skatt erlagt för samma lager; och åligger det honom att *dels* samma dag förordningen träder i kraft till vederbörande rusdrycksförsäljningsbolag avlämna på heder och samvete avgiven, specificerad uppgift angående berörda lager, *dels ock* före den 15 juli 1922 erlægga därå belöpande, ännu ej erlagd utskänkningskatt till bolaget, som har att senast den 15 i nästpåföljande månad uti den i 8 § angivna ordning inleverera beloppet till statsverket. Upptager någon mot bättre vetande i uppgift, varom nu är sagt, mindre myckenhet än han vid tiden för förordningens ikraftträdande innehar, eller underlåter någon att inom föreskriven tid avlämna sådan uppgift eller erlægga stadgad utskänkningskatt för sitt lager av spritdrycker vid tiden för förordningens ikraftträdande, vare i tillämpliga delar lag som i 11 § för motsvarande fall sägs.

Här avsedd innehavare av utskänkingsrättighet, vilken vid utgången av förordningens giltighetstid innehar lager av spritdrycker, äger, därest han nästa helgfria dag till vederbörande rusdrycksförsäljningsbolag angående berörda lager avlämnar sådan uppgift, varom ovan sagts, att återbekomma därför erlagd utskänkningskatt. Upptager någon mot bättre vetande i oförmälda uppgift större myckenhet, än han vid tiden för utgången av förordningens giltighetstid innehade, straffes som i 11 § 1 mom. första punkten sägs.

---

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 mars 1922.*

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Thorsson anför härefter:

I inkomstberäkningen till årets statsverksproposition framhöll jag, att omsättnings- och utskänkningskatt å rusdrycker borde utgå jämväl under första halvåret 1923. I syfte att uppväga den minskning i inkomsten från aktiebolaget Vin- & Spritcentralen, som kunde komma att följa av ifrågasatt anläggning av partihandeln med rusdrycker, borde viss höjning av skattesatserna för berörda skatt vidtagas. För det dåvarande inskränkte jag mig emellertid till att förorda en höjning av riksräkenskapsverkets beräkning av inkomsten av omsättningsskatten med 5 miljoner kronor. Då höjningen borde träda i kraft den 1 juli 1922, förordade jag även, att samma belopp borde upptagas å tilläggsstaten för år 1922. I enlighet härmed upptogs inkomstiteln i fråga såväl i statsverkspropositionen som tilläggsstaten.

Jag tillåter mig vidare erinra, att jag i det uttalande till statsrådsprotokollet över finansärenden för den 10 mars 1922, vari jag redogjorde för de förslag till ordnandet av partihandeln med rusdrycker, som av särskilda sakkunniga framlagts, framhöll, hurusom de sakkunniga betonat, att enligt deras förmenande partihandelsbolagen främst borde inriktas på att söka tillhandahålla varor av tillfredsställande beskaffenhet under riktiga ursprungsbezeichnungar, samt att vinstfrågan borde komma i andra rummet. Därest statsverket ville ur rusdryckshandlingen uttaga inkomst, förmenade de sakkunniga, att detta kunde ske på enklare sätt i form av brännvinstillverkningskatt, omsättningsskatt eller utskänkningskatt. I det jag förklarade, att denna de sakkunnigas uppfattning vunne min anslutning, framhöll jag, hurusom jag i enlighet med vad jag i inkomstberäkningen till årets statsverksproposition förutsatt, hade för avsikt att förelägga Kungl. Maj:t förslag till höjning i omsättningsskatten, varigenom skulle motvägas den minskning i inkomst från partihandeln, som skulle följa av de nya principerna för prisberäkningen.

Enligt förordningen den 22 juni 1921 angående dels en omsättnings- dels en utskänkningsskatt å spritdrycker utgår omsättningsskatten, som skall erläggas för spritdrycker, som här i riket försäljas och som enligt närmare angivna bestämmelser upptages vid rusdrycksförsäljningsbolagens inköp av spritdrycker, med 50 procent av det belopp, för vilket bolagen inköpa sådana drycker. Utskänkningsskatten utgår med 4 kronor för varje liter och upptages vid utskänkningen, dock att, där rusdrycksförsäljningsbolag till annan överlåtit rättighet till utskänkning, skatten skall betalas vid dennes inköp av spritdrycker för rörelsen, såsom om utskänkningen då ägde rum. Förordningen, som trädde i kraft den 1 juli 1921, gäller intill utgången av år 1922.

För utrönande av huru stor höjning skattesatserna borde undergå, för att det ovan angivna syftmålet skulle vinnas, samt om höjningen borde läggas lika på båda skatteformerna eller differentieras, har jag infordrat kontrollstyrelsens utlåtande.

I sitt i anledning härav den 16 mars 1922 avgivna yttrande anför kontrollstyrelsen:

»Genom remiss den 14 mars 1922 har Herr Statsrådet anmodat kontrollstyrelsen att före den 17 i samma månad avgiva yttrande i fråga om den höjning av de i nu gällande omsättnings- och utskänkningsskatteförordning föreskrivna skattesatserna, som skulle vara erforderlig för att genom omsättnings- och utskänkningsskatten tillföra statsverket ytterligare ett belopp av 10,000,000 kronor för helt år räknat. I anledning härav får kontrollstyrelsen, med remissaktens återställande, anföra följande.

För försäljningen under januari och februari månader innevarande år hava, i runda tal, genom omsättningsskatten 6,900,000 kronor och genom utskänkningsskatten 1,530,000 kronor eller sammanlagt 8,430,000 kronor tillförts statsverket. Under förutsättning att försäljningen av spritdrycker under januari och februari månader innevarande år kommer att utgöra samma del av hela årets försäljning, som försäljningen under januari och februari månader år 1920 och 1921 utgjort av sistnämnda två års försäljning, och att inga ytterligare omläggningar av konsumtionen i riktning mot försäljning allenast av de billigare eller billigaste varusorterna inträda, skulle omsättningsskatten och utskänkningsskatten, med bibehållande av nuvarande skattesatser, komma att under år 1922 belöpa sig till respektive 41,400,000 och 9,180,000 eller sammanlagt något över 50,000,000 kronor.

Då enligt kontrollstyrelsens uppfattning en ytterligare höjning av utskänkningsskatten skulle kunna medföra konsekvenser, som icke vore önskliga, har kontrollstyrelsen ansett, att ovannämnda ökade inkomst av 10,000,000 kronor för tiden $\frac{1}{7}$ 1922— $\frac{30}{100}$ 1923 borde tillföras statsverket allenast genom en höjning av omsättningsskatten. Styrelsen har ansett sig hava så mycket större skäl härtill, som en höjning av omsättningsskatten i och för sig även kommer att drabba de spritdrycker, som utskänkingsvis försäljas. Som ovan framhållits, kan omsättningsskatten, under vissa i det föregående angivna för-

utsättningar, med nuvarande skattesatser under år 1922 beräknas tillföra statsverket ett belopp av omkring 40 miljoner kronor. Skola ytterligare 10 miljoner kronor för helt år räknat uttagas genom omsättningsskatten, är sålunda en höjning av omsättningsskattesatsen från 50 % till minst 62½ % erforderlig. Därest en allmän sänkning av partihandelsprisen skulle komma till stånd, är ytterligare någon höjning erforderlig. Omsättningsskatten torde med hänsyn härtill böra utgå med minst 65 % för att den önskade inkomstökningen skall erhållas.

Kontrollstyrelsen vill sålunda förorda, att, därest ytterligare 10 miljoner kronor skola genom omsättnings- och utskänkningsskatten tillföras statsverket, detta sker genom en höjning av omsättningsskatten från nuvarande 50 % till 65 % under det att utskänkningsskatten bibehålles oförändrad.

Kontrollstyrelsen finner sig i detta sammanhang böra betona, att styrelsen ansett sig hava att yttra sig allenast rörande det sätt, på vilket den ifrågasatta höjningen av omsättnings- och utskänkningsskatten borde företagas, och ej om de ifrågasatta höjningarnas lämplighet över huvud taget.»

Departements-
chefen.

För min del ansluter jag mig till kontrollstyrelsens uppfattning och finner det således lämpligast att genomföra skattehöjningen allenast genom en ökning av omsättningsskatten från nuvarande 50 procent till 65 procent men lämna den för utskänkningsskatten bestämda skattesatsen orubbad.

Av vad jag förut anfört torde framgå, att jag anser den ifrågasatta höjningen av omsättningsskatten böra träda i kraft den 1 juli 1922 och vara gällande till och med den 30 juni 1923.

Vad angår detaljbestämmelserna i nu gällande förordning rörande omsättningsskatten och utskänkningsskatten, synes någon anledning icke föreligga att härutinnan vidtaga någon ändring. Den nya förordningen i ämnet torde följaktligen, med iakttagande av den ändring, som föranledes av den ökade skattesatsen, kunna avfattas i huvudsaklig överensstämmelse med den föregående förordningen i ämnet.

Departementschefen uppläser härefter ett inom departementet utarbetat förslag till förordning angående omsättnings- och utskänningsskatt å spritdrycker samt hemställen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att antaga samma förslag.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skall till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

B. E. Brimberg.